

Unitât 1

DIALICS

Dialic 1 (artificiâl)

Dôs fantatis a tachin a fevelâ cuntun fantat. – Dekleti nagovorita fanta.

SILVIE: O ai non Silvie Tonute, intai documents Tonutti. O soi di Cividât. E tu?

DENIS: Jo o ai non Denis, Denis Cjaliâr, pai uficis Calligaro. O soi di Palme. E la tô amie?

SILVIE: La mê amie e à non Miriam –

MIRIAM: Sì, mi clami Miriam Komel e o soi di Gurize.

DENIS: Une Comele di Gurize? O ai un amì Comel di Gurize: si clame Toni, Antonio Comelli.

MIRIAM: No, no, e je une altre famee. O soi Komel cul cape.

Dialic 2 (artificiâl)

Nives si note a di une cunvigne. – Nives se vpisuje na kongres.

NIVES: Par plasê, ise chi la segretarie de cunvigne?

STUDENT: Sì, e je chi, comandi.

NIVES: O ai di notâmi.

STUDENT: Cemût si clamie, siore?

Glossari – Slovarček

altri, altre = drug, druga

amì, amie = prijatelj, prijateljica

Cividât = Čedad

clamâsi = imenovati se
(mi clami, si clame)

e = in

famee = družina

non = ime

Palme = Palme / Palmanova

ufici = urad

Preposizioni – Predlogi

cun (cul) = s

di = 2. pad, od, iz

in (intai) = v, na

par (pai) = za

Glossari – Slovarček

ancjemò = še

a riviodisi = nasvidenje

cemût = kako

chi = tu

Cjaurêt = Kobarid

comandi = kako vam ustrezem?

di dulà = od kod

di nuie = ni za kaj

dut = vse, cel

notâsi (notâmi) = vpisati se

par plasê = prosim

Pleç = Bovec

robe = stvar

segretarie (-riè) = tajništvo

siôr, siore = gospod, gospa

spietâ (o spieti) = čakati

NIVES: Mi clami Nives Pintar.

STUDENT: Di dulà ise?

NIVES: O soi de biblioteche di Cjaurêt.

STUDENT: Gracie. Isal dut?

NIVES: Ancjemò une robe: o spieti un coleghe di Pleç.

STUDENT: Cemût si clamial?

NIVES: Si clame Leban, Marko Leban.

STUDENT: No, il dotôr Leban ancjemò nol è.

NIVES: Gracie, mandi.

STUDENT: Di nuie, a riviodisi.

pandi :

ABILITÂTS

Domandis metatestuâls

kaj pomeni?

ce vuelial dî?
ce vuelial dî ... par sloven?

Ce vuelial dî 'la mont'? Al vûl dî "montagne".
Ce vuelial dî par sloven 'cjase'? Al vûl dî "hiša".
Par sloven si dîs 'hiša'.

kako se reče?

ce aie non chel chi?
cemût si disial chest?
cemût si clamial chel chi?
cemût si disial ... par furlan?
ce isal l'incontrari di ... ?

Ce aial non chel chi? Al è un libri.
E je une taule.
Cemût si disial "cjadree" par inglês? Si dîs 'chair'.
Cemût si clamino chestis monts? A son lis Alps Juliis.
Ce isal l'incontrari di "blanc"? Neri.

ponovi / ponovite

ancjemò une volte torne dîs torne a dî che al torni a dî	plui lent plui a fuart	par plasê
---	---------------------------	-----------

A: XXX. B: Torne dîs un moment. A: Ce confusion inta cheste discoteche!
A: XXX. B: Che al torni a dî, par plasê. A: E je Ane al telefon.
A: XXX. B: Ancjemò une volte plui lent, par plasê. A: La polente, si bruse la polente!

beri / berite

lei	par plasê
che al lei	plui a fuart

pandi :

ABILITÂTS

Domandâ il non e presentâsi

Ce âstu non?	Cemût ti clamistu?	Cui sêstu?	Mi clami + NON.
Ce aial non?	Cemût si clamial?	Cui isal?	O ai non + NON.
Ce aie non?	Cemût si clamie?	Cui ise?	O soi + NON.

Ce âstu non? O ai non Ane.

Cemût si clamial lui, siôr? Mi clami Deganut, Stieffin Deganut.

Par plasê, cui ise jê, signorine? Mi clami Piere Cjarandine, o soi une studente di filologjie.

Domandâ e pandi la divignince

Di dulà sêstu / isal / ise?	O soi di + CITÂT.
Dulà sêstu / isal / ise a stâ?	O soi + ADIETÎF.
Dulà sêstu nassût / nassude?	O soi a stâ a + CITÂT.
Dulà isal nassût?	O soi nassût / nassude a + CITÂT.
Dulà ise nassude?	

Di dulà ise, professore? O soi di Udin.

Di dulà isal, professôr? O soi gurizan.

Di dulà sêstu, Radu? O soi romen, o soi di Satu Mare.

Di dulà sêstu, Marie? O soi a stâ a Lucinîs, ma o soi nassude a Cormons.

Domandâ e pandi i siei interès

Ce studiistu?	Ce studiial?	Ce studiie?
Ce ti plasial di fâ? Ce ti plasial fâ?	Ce i plasial (di) fâ?	
Ce fasistu intal timp libar?	Ce fasial intal timp libar?	Ce fasie intal timp libar?

Ce studiie, Miriam? O studii sloven e migrazions, ma o ai miôr il furlan.

Ce ti plasial di fâ? Mi plâs di sunâ la ghitare.

Ce fasistu intal timp libar? Mi plasin i libris.

Glossari – Slovarček

balâ = plesati
balon = žoga; nogomet
cine = kino; film

cjaminâ = hoditi
conciert = koncert
cuadri = slika (slikarska)
fâ rimpinadis = plezati
fotografâ = fotografirati
lâ fûr cu la barcje = jadrati

lei = brati
libri = knjiga
musiche = glasba
nadâ = plavati
ordenadôr = računalnik
schîa = smučati

scoltâ = poslušati
sunâ = igrati (glasbo)
piturâ = slikati
teatri = gledališče
viazâ = potovati
zuiâ = igrat

pandi :

STRUTURIS

vê

Presint indicatîf

jo	o ai	aio	jo
tu	tu âs	âstu	tu
lui / jê	al à / e à	aial / aie	lui / jê
noaltris	o vin	vino	noaltris
voaltris	o vês	vêso	voaltris
lôr	a àn	àno	lôr

jessi = sei

Presint indicatîf

jo	o soi	soio	jo
tu	tu sês	sêstu	tu
lui	al è	isal	lui
jê	e je	ise	jê
noaltris	o sin	sino	noaltris
voaltris	o sês	sêso	voaltris
lôr	a son	sono	lôr

LEI

Alfabet e leture

a, b, **c, ç**, d, e, f, **g, h, i, j**, l, m, **n**, o, p, q, r, **s**, t, **u**, v, **z**

c, ç, (h, j)

c (ca, che, chi, co, cu) --- calme, chelare, chilogram, cori, cun, pôc

cj (cja, cje, cji, cjo, cju) --- cjase, cjice, cjoli, ducj

ç (ça, ce, ci, ço, çu) --- çavate, cent, citât, çore, çus, bêç

g, (h, j, n)

ga, ghe, ghi, go, gu --- Gardiscje, ghepart, ghitare, gome, Gurize

gj (gja, gje, gji, gjo, gju) --- gjat, gjoldi

gn --- gneur, gnot, gnûf, bagn

s

s + Gons --- svelt, sloven, smare

's- --- 'save, 'Sef

-Voc+s+Voc- --- cjase, isal, cusine, sêso

-Voc+ss+Voc- --- jessi, rosse, Aidussine

z (ç, s, t)

zucar, Gurize, raze X zovin, za, Zorç X zoo, zero, zenit

spriz = bêçs = contats = sprizs